Waterschappen:

1. Waterschappen en de Bouwstenenvisie

In de afgelopen jaren is door de provincies en omgevingsdiensten ervaring opgedaan met de eerder verschenen Bouwstenenvisie. In 2026 is deze Bouwstenenvisie aangepast en is de versie 2.0 gereedgekomen die door provincies, gemeenten, waterschappen en Rijk gebruikt kan worden. Bestuurlijk is afgesproken dat de waterschappen deze visie uiterlijk in 2028 gaan implementeren.

Voor waterschappen geldt dat zij in tegenstelling tot gemeenten en provincies werken met interne vergunningverleners, toezichthouders en handhavers. De taak van waterschappen is verder ook minder breed dan van provincies en gemeenten. De opgedane leerervaringen van de provincies en omgevingsdiensten, met de Bouwstenenvisie, zijn dus niet zomaar 1 op 1 te gebruiken door de waterschappen. Maar waterschappen kunnen wel degelijk vanuit vergunningverlening , toezicht en handhaving een bijdrage leveren aan een Circulaire Economie. Handvatten daarvoor worden gegeven in de Bouwstenenvisie 2.0.

2. Implementatie van de Bouwstenenvisie bij waterschappen

Alle waterschappen besteden aandacht aan Circulaire Economie. Dit wordt binnen de waterschappen op verschillende wijze aangepakt en is binnen de waterschappen op verschillende wijze belegd. Ook Vergunningverlening, toezicht en handhaving is binnen de verschillende waterschappen op verschillende wijze belegd. Een uniform handvat voor implementatie van de Bouwstenenvisie 2.0 is daarom op voorhand niet te geven. Verschillende aanvliegroutes zijn mogelijk. Bijv. vanuit beleid op duurzaamheid of vanuit beleid op VTH, maar andere routes zijn mogelijk.

3. Ervaringen delen

Waterschappen zullen de komende tijd ervaring op gaan doen met de implementatie van de Bouwstenenvisie 2.0. Er zullen binnen de waterschappen in de loop van de tijd koplopers ontstaan waarvan andere waterschappen kunnen leren. Deze voorbeelden zullen onderling binnen de waterschappen en vanuit de krachtenbundeling via de Verschilmakers gedeeld worden.

4. Concreet voorbeeld

Een voorbeeld van concrete bijdragen van VTH aan CE is door Rijn en IJssel ingebracht.

Het waterschap Rijn en IJssel heeft een accountmanager bedrijven. Hij kent zijn klanten en weet wat er speelt. Vanuit zijn rol is hij met verschillende bedrijven in gesprek bijv. over waterbesparing. Een aantal van de voorbeelden uit zijn praktijk zijn hieronder opgenomen:

Gebruik effluentwater:

Bedrijven gebruiken effluentwater als koelwater of ketelwater in plaats van koeling of vulling met drinkwater of grondwater. Ook wordt effluentwater gebruikt als spoeling in een proces. Het waterschap heeft hier op privaatrechtelijk en bestuursrechtelijk vlak regelingen getroffen met de bedrijven. De vergunningverlener van Rijn en IJssel wordt geïnformeerd over de privaatrechtelijke regeling en in de directe lozingsvergunning zijn bepalingen opgenomen om een en ander te effectueren.

Deze initiatieven zijn ontstaan vanuit het contact tussen het waterschap en het bedrijf en is mede gestimuleerd door de provincie en het waterleidingbedrijf.

Waterbesparing en hergebruik van water

Steeds meer bedrijven onderzoeken mogelijkheden om water binnen hun processen meerdere keren te gebruiken. Een voorbeeld hiervan is het hergebruiken van water uit de laatste spoeling van warmtewisselaars als eerste spoeling in een volgende cyclus. Ook wordt door bedrijven geëxperimenteerd met het scheiden van waterstromen, water hergebruiken en de hoeveelheid te lozen afvalwater beperken.

Samen met Vergunningverlening en Handhaving onderzoekt de accountmanager bedrijven van Rijn en IJssel hoe om te gaan met dergelijke initiatieven. Enerzijds zijn deze ontwikkelingen positief omdat ze bijdragen aan waterbesparing. Anderzijds leidt het concentreren van afvalwater soms tot hogere concentraties van verontreinigingen, waardoor lozingseisen kunnen worden overschreden. Vanuit het waterschap zou het de voorkeur hebben om deze geconcentreerde stroom apart af te voeren. In de praktijk blijkt dit echter vaak economisch niet haalbaar. Daardoor bestaat het risico dat bedrijven afzien van waterbesparende maatregelen. Het overleg hierover vindt plaats tussen de accountmanager Bedrijven en Vergunningverlening en Handhaving. Wanneer een concrete oplossing in beeld komt, worden ook de betrokken bedrijven hierbij betrokken.

Quote Dennis Roes: *'Naar mijn mening begint dit bij het goed kennen van je klant. Als waterschap hebben we niet alleen een rol als vergunningverlener en handhaver, maar kunnen we ook vroegtijdig met bedrijven meedenken over oplossingen. Bij Waterschap Rijn en IJssel is deze rol belegd bij de accountmanager Bedrijven. Mogelijk kan deze manier van werken ook verder worden ontwikkeld binnen V&H, vanuit een "ja, mits"-benadering. Daarbij blijft het wel belangrijk om een duidelijke scheiding te houden tussen het meedenken in oplossingen enerzijds en het beoordelen en vergunnen anderzijds.'*

Wat doe jij al op dit vlak voor jouw waterschap?